

¹ A levél sajátossága, hogy eredetileg a belügyminiszter (akkor még Rajk) rendeletére teljesen azonos szövegű levelet írt dr. Aczél György rendőr ezredes június 9-én. Miután ilyen hivatali érintkezés a BM és egy követség között nem volt szokásos, a KÜM ütleveosztályának vezetője a maga nevében küldte el a párizsi követnek a fenti rendelkezést.

510. RÁKOSI MÁTYÁS TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1948. szeptember 7.)

Hivatkozással 57. sz. rejtjeltáviratára:¹

Kapcsolatokat javasolt módon felvesszük, van-e javaslat agrément kérés módozatát illetően.

KÜM irattára. Párizsi táviratok (eredeti)

¹ A Károlyi által jelentett luxemburgi közlésről van szó. 1948. szeptember elején Rákosi helyettesítette a szabadságát töltő Rajk külügyminisztert. Rajk szeptember 20-án vette át a KÜM vezetését.

511. KÁROLYI MIHÁLY TÁVIRATA RÁKOSI MÁTYÁSHOZ

(Párizs, 1948. szeptember 11.)

Miniszter úr személyes megfejtésére:

Meg nem erősített hírek szerint Lelkes, Magyar Intézet igazgatója disszidens akar lenni, ha bankban levő közpénzre budapesti tartózkodása alatt...¹ Amíg hír valódiságát nem ellenőriztük, tanácsosnak tartjuk budapesti tartózkodása alatt Lelkest megfelelő ürügyel visszatartani.

Miniszter Úr megfejtésére²

Vonatkozással 61. sz. rejtjeltáviratomra:

Fontos. Igazgatóra vonatkozólag bizalmas távirati jelentése: Nem tudtam megállapítani hír valódiságát. Lehet, hogy bosszú vagy provokálás, mert informátorom nem fedte fel magát. Mindemellett bankszámlát ellenőrizni kellene, hogy fedezzük magunkat. Részletes jelentés futárral megy.³

KÜM irattára. Párizsi táviratok (eredeti tisztázat)

¹ A mondat végét a minisztériumban nem tudták megfejtteni.

² A következő rejtjeltávirat az előző folytatásaként, dátum, külön jelzés nélkül érkezett.

³ Az aláírás nem a szokásos „Károlyi” csak „Követség”, de az első személy mégis rá utal. – Október 14-én Károlyi a következő rejtjeltáviratot küldte: „Mód tanácsosnak: Lelkes telefonon közölte, hogy még nem kapott ütlevelet. Intézkedjen. Szücs ezredessel megbeszéltem. Havas.”

512. MÓD PÉTER KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1948. szeptember 13.)

5611/1-1948 számú rendelettemmel közöltem Követ Úrral, hogy a Miniszterelnök útján tett előterjesztésemre a Köztársasági Elnök Úr folyó évi augusztus hó 14. napján kelt elhatározásával Önt – a párisi magyar követség vezetésére adott megbízatásának megtar-

tása mellett – a brüsszeli magyar követség vezetésével a Belga Királyság területére kiterjedő hatáskörrel követi minőségben megbízta.

Idézett rendelethez csatoltam megbízólevelét.

Más úton adott utasításommal a megbízólevél visszaküldését rendeltem el.

Jelen rendelvényemhez csatolom újabb megbízólevelét és annak a belga külügyminisztériumban bemutatkozó látogatása alkalmával átadandó másolatát.

Felkérem, hogy megbízólevelét a belga külügyminisztériumban történt bemutatkozó látogatása alkalmával megbeszélte időpontban a Belga Királyság Régenshercegének beszéd kíséretében nyújtsa át.

Megbízólevele átadásának napjáról és az ez alkalommal elhangzott beszédekről jelentését kérem.

A miniszter rendeletére

Mód Péter
miniszteri tanácsos

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (eredeti)

513. HELTAI GYÖRGY KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Budapest, 1948. szeptember 14.)

Követ Úr tájékoztatása céljából értesitem a Külügyminisztérium és a budapesti francia követség között lezajlott incidensről.

A francia követség augusztus 13-i kelettel jegyzéket intézett a Külügyminisztériumhoz, melyben felháborodva közli, hogy bizonyos Frère Albert Pfleger, Directeur de l'École des Frères Maristes, júliusban ki- és beutazási vízumot kért a magyar hatóságoktól Budapesten, és még nem kapott választ. Kéri a Külügyminisztérium közbenjárását, és meglehetősen agresszív hangon hozzáteszi, hogy amennyiben a magyar hatóságok nem akarják a vízumot megadni, szeretnék tudni az indítóokot.

A jegyzékre a Külügyminisztérium erélyes hangon közölte meglepetését afelett, hogy a Követség ilyen hangnemben interveniál egy magánszemély ügyében akkor, mikor a franciák nemcsak hogy a magánszemélyek vízumát utasítják vissza, de számos hivatalos delegáció vízumát sem adták meg. Ezek után a Külügyminisztérium úgy érzi, nem vehet tudomást a franciák előbbi jegyzékéről.

Ezt a jegyzéket Gauquié személyes levél kíséretében visszaküldte azzal, hogy nem fogadhatnak el ilyen megengedhetetlen hangú jegyzéket, és mellékeli eredeti jegyzéküket megjegyezve, hogy az legalább illő hangnemben volt szerkesztve.

A Külügyminisztérium erre a jegyzékre nem válaszolt, ellenben Rákosi külügyminisztert helyettesítő miniszterelnök-helyettes úr nem fogadta ennek következtében a nála kihallgatást kérő francia követet.

Megjegyzem még, hogy Gauquié Sebestyén követ úrral folytatott beszélgetésében kijelentette, hogy annál is inkább sajnálja az incidenst, mert a követség jobb meggyőződése ellenére hajtja végre Moch belügyminiszter utasításait, és a maga részéről mindent elkövet, hogy kontingenst kapjon, mellyel saját belátása szerint diszponál.

A miniszter rendeletére

Dr. Heltai György
miniszteri tanácsos

MOL XIX-J-30-a 22. doboz (eredeti)